

[Økonomiministeren.]

marked; det kan endda ske på trods af en generel begrænset adgang til at tinglyse gæld på fast ejendom, idet ejendommen stadig som ejendom vil give kreditorerne en vis sikkerhed.

Man kan naturligvis formode, at en del låntagere vil falde fra, når lånene på denne måde bliver dyrere og vanskeligere at opnå. Men alligevel opstår spørgsmålet, om det i betragtning af størrelsesordenen af denne låntagning virkelig er ønskeligt at iværksætte forbud eller direkte regulering med alle de besværligheder, jeg her har omtalt. Det er i hvert fald regeringens opfattelse, at ulemperne ved sådanne forholdsregler nok vil veje tungere end fordelene. Og det misbrug, der måtte finde sted ved spekulationstransaktioner, vil det være mere hensigtsmæssigt at søge modvirket ved forholdsregler, der begrænser mulighederne for sådanne forretninger. Dette er imidlertid en problemkreds, som er langt videregående og mere omfattende end denne, og som jeg ikke her skal gå nærmere ind på.

Kai Moltke: Ja, jeg takker den højtærede økonomiminister for besvarelsen; jeg er blot en lille smule ængstelig for, at svaret var for optimistisk. Det er nu engang en kendsgerning, at lånoptagelse i fast ejendom ikke alene går igennem hypotek- og kreditforeningsinstitutioner m. fl. Det er jo ikke ukendt, at en lignende belåning — og i reglen med betydelig højere rente — trækker penge af opsparingsmidler til gennem ejendomsselskaber, finansieringsselskaber, vekselersfirmaer og en hel række andre mere privat prægede institutioner.

Det, som jeg derfor gerne vil have oplyst, er, om man ikke kunne tænke sig at foretage en grundig undersøgelse af den samlede omsætning af pantebreve af den art. Holder man sig alene til de offentlige kreditinstitutioner, bliver billedet for lyst, og hullerne bliver ikke stoppet. Derfor var den højtærede økonomiministers svar på hoved-

spørgsmålet, som det var formuleret i tidskriftet, en skuffelse, og til en vis grad var ministerens svar her også en skuffelse. Jeg kunne derfor lide at få at vide: kan vi ikke få en tilbundsgående undersøgelse af disse forhold på grundlag af de pantebreve, der tinglyses rundt om i landet, for at få en så forsvarlig statistik, at vi virkelig har et grundlag, som vi kan arbejde videre på vedrørende disse problemer?

Endelig et slutspørgsmål: anser den højtærede økonomiminister det for betimeligt og værende noget godt eksempel, at formanden for regeringens økonomiske råd, professor Carl Iversen, indtræder i bestyrelsen for netop den hypotekforening, hvor 66 pct. af lånemidlerne går til den gamle boligmasse?

Økonomiministeren (Henry Grünbaum):

Jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. Kai Moltke, som taler om skuffelse, at det er også en skuffelse for mig. Vi er vel adskillige, der kan se det problem, der ligger her; at en hel del af de lån, der bliver optaget i det danske samfund i dag, bliver optaget til forbrug; det gælder i øvrigt ikke bare de lån, vi taler om her, det gælder også i høj grad inden for afbetalingshandelen. Der er, som jeg gav udtryk for i et interview, tale om en nedsparring: der optages lån med pant i ejendommene, som ikke er udtryk for nogen reel opsparing eller nogen reel investering, og det er vist noget, vi alle beklager. Jeg tror i alt fald, de allerfleste beklager, at sådan er det.

Derfor er det også en skuffelse for mig, at man, som det ser ud til, ikke kan gøre noget ved det; jeg tror ikke selv på det. Jeg har naturligvis tænkt meget over, om det var muligt at gribe ind over for tillægs-lånene; jeg tror, det ville være farligt at gøre det, og jeg tror, vi skal sige klart og tydeligt, at det lader sig ikke gøre, fordi der er så mange andre veje at gå, og fordi vi måske i virkeligheden ville forværre problemerne. Lad os derfor sige det, som det er